

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kaupunginhallitus, § 334, 29.08.2022

Sosiaali- ja terveyslautakunta, § 85, 09.06.2022

Sivistys- ja kulttuurilautakunta, § 132, 16.08.2022

§ 334

Valtuustoaloite neuropsykiatrisia erityispiirteitä omaavien lasten ja heidän perheidensä tuen vahvistamisesta – Ulla-Leena Alppi ym.

TRE:7941/06.00.01/2021

Kaupunginhallitus, 29.08.2022, § 334

Valmistelija / lisätiedot:
Leena Viitasaari

Valmistelijan yhteystiedot

Palvelujohtaja Maria Päivänen, puh. 050 591 1602, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Ulla-Leena Alpin ym. valtuustoaloite ja siihen annetut sosiaali- ja terveyslautakunnan ja sivistys- ja kulttuurilautakunnan lausunnot merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Tiedoksi

Ulla-Leena Alppi, Leena Viitasaari, Maria Päivänen

Liitteet

1 Valtuustoaloite - Ulla-Leena Alppi ym.

Sosiaali- ja terveyslautakunta, 09.06.2022, § 85

Valmistelijat / lisätiedot:
Maria Päivänen

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Maria Päivänen, Palvelujohtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Ulla-Leena Alpin ym. valtuustoaloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Valtuutetut Ulla-Leena Alppi ym. ovat jättäneet valtuustoaloitteen neuropsykiatrisia erityispiirteitä omaavien lasten ja heidän perheidensä tuen vahvistamisesta. Kuten valtuustoaloitteessakin kuvataan, neuropsykiatrisilla vaikeuksilla on moninaisia vaikutuksia lasten, nuorten ja heidän perheidensä elämään ja arjen sujuvuuteen. Oireiden kirjo vaihtelee lievistä vaikeisiin ja eri elämän vaiheissa ne voivat ilmetä eri tavalla. Tästä syystä lasten ja nuorten kanssa työskenteleviltä ammattilaisilta edellytetään valmiuksia tunnistaa tuen tarpeessa olevat mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Tämä edellyttää lasten ja nuorten kanssa työskenteleviltä ammattilaisilta riittävää perustietoutta nepsy-asioista. Osaamista ylläpidetään muun muassa koulutuksilla ja työn tueksi laadituilla ohjeilla.

Kun lapsesta tai nuoresta herää huoli, lähdetään yhdessä perheen kanssa kartoittamaan kokonaistilannetta ja mahdollisia syitä oireiluun. Selvittelyyn osallistuvat tahot valikoituvat lapsen tai nuoren elämäntilanteen mukaan huomioiden koko perheen tilanne. Tarpeen mukainen tuki, apu, hoito ja kuntoutus järjestetään moniammatillisesti eri palvelut yhteensovittaen ja vanhemmuutta vahvistaen. Työskentelyn lähtökohdaksi on asetettu kannustavuus sekä myönteisten voimavarojen huomioiminen.

Varhaiskasvatus, koulu tai oppilaitos järjestää lapselle tai nuorelle tarpeen mukaiset pedagogiset tukitoimet. Tampereen perusopetuksen toiminta perustuu koulupolkuihin, joissa yhtenäiskoulu ja sinne syöttävät alakoulut muodostavat toiminnallisen kokonaisuuden kouluissa. Kouluissa nepsy-valmennus on tukimuoto ja työtapana, jolla pyritään vahvistamaan arjen sujuvuutta tilanteissa, joissa neuropsykiatriset oireet ja toiminnanohjauksen vaikeudet aiheuttavat haittaa koulunkäyntiin. Oppilas- ja opiskeluhuoltopalvelut tukevat oppilaita, opiskelijoita, opettajia ja huoltajia. Tarpeen mukaisesti lapsi voidaan ohjata arviointiin ja tutkimuksiin oman ikäryhmänsä mukaisesti psykologipalveluihin. Lasten ja nuorten määräaikaistarkastukset toteutetaan iän mukaan joko lastenneuvolassa, koulu- tai opiskeluterveydenhuollossa. Lapsen kehitykseen tai perheen tilanteeseen liittyvien huolien vuoksi voidaan varata ylimääräinen käynti määräaikaistarkastusten välillä. 13–25-vuotiaat nuoret, jotka eivät ole koulu- tai opiskeluterveydenhuollon piirissä, voivat asioida nuorisoneuvolassa. Avun ja tuen saamiseksi perhe voi hakeutua itse tai ammattilaisten ohjaamana lapsiperheiden sosiaalipalvelujen piiriin ja tilanteen sitä edellyttäessä myös

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

lastensuojeluun. Myös kasvatus- ja perheneuvolan asiakkaaksi voi hakeutua joko itse tai ammattilaisten ohjauksella. Tampereen kaupungin perusterveydenhuollon osana järjestettyihin erikoissairaanhoidon palveluihin, kuten lastenpsykiatriseen ja nuorisopsykiatrian arvioon ja hoitoon, tullaan aina lähetteellä. Tampereen yliopistolliseen sairaalaan lähetetään, mikäli sovitun hoidonporrastuksen mukaiset kriteerit täyttyvät.

Tampereella ammattilaisten tukena toimii neuropsykiatrisiin erityisvaikeuksiin erikoistunut Nepsy-tukitiimi, jolla on keskeinen rooli asiantuntijatiedon välittäjänä ja eri kohderyhmien kouluttajana. Tiimin työnkuvaa on muutettu ja sen työpanos kohdistetaan nykyään ensisijaisesti kentällä toimivien ammattilaisten tukemiseen suoran asiakastyön sijasta. Tampereella on jo useiden vuosien ajan koulutettu nepsy-valmentajia sekä muutoin lisätty ammattilaisten neuropsykiatrista osaamista, mikä on osaltaan mahdollistanut nepsy-tukitiimin työnkuvan muutoksen. Perustason nepsy-valmentajia on jo 135 ja vuosittain koulutetaan noin 24 uutta valmentajaa eri palveluihin ja eri ammattiryhmistä. Toukokuun aikana valmistuu jälleen 24 uutta valmentajaa ja seuraava koulutus käynnistyy syksyllä. Koulutukset jatkuvat myös hyvinvointialueelle siirtymisen jälkeen yhteistyössä kuntiin jäävien toimijoiden kanssa. Perusopetuksen vuosisuunnitelman yhtenä tavoitteena on vahvistaa koulujen nepsy-osaamista ja ratkaisukeskeistä työtä. Perusopetuksessa on laadittu kolmivuotinen suunnitelma, jonka mukaisesti koulunkäynninohjaajia ja kouluvalmentajia koulutetaan nepsy-valmentajiksi (20 opiskelijaa per vuosi). Tällä hetkellä perusopetuksen nepsy-valmentajia on yhteensä noin 30.

Koulutetut nepsy-valmentajat toimivat alueilla lähellä asiakasta ja tekevät nepsy-konsultaatiota, -ohjausta ja -valmennusta sekä ovat matalalla kynnyksellä asiakkaiden ja alueen työntekijöiden tavoitettavissa. Nepsy-tukitiimi tukee alueen nepsy-valmentajia oman alueen nepsy-palveluiden jalkauttamisessa, kehittämisessä ja toteuttamisessa. Tukitiimi toimii tarvittaessa nepsy-valmentajan työparina. Myös asiakkaat voivat konsultoida nepsy-tukitiimiä.

Kuten edellä on kuvattu, lasten, nuorten ja heidän perheidensä tueksi on järjestetty laaja kirjo eri ammattiryhmien tarjoamia palveluja. Jotta kokonaisuus on toimiva, eri toimijoiden välillä tehdään jatkuvasti yhteistyötä, ja yhteensovittavalle johtamiselle on luotu rakenteita. Tampereen kaupungin nepsy-työn koordinoinnista, suunnittelusta ja ohjaamisesta vastaa monialainen koordinaatioryhmä. Koordinaatioryhmällä on kokonaisnäkemys palvelujen tarpeesta ja niiden alueellisesta jakautumisesta sekä siitä, miten tarpeisiin on suunniteltu vastattavan. Palvelujen järjestämisessä käytetään yhteisesti priorisoituja vaikuttavuuteen perustuvia ja kokemusten kautta hyväksi todettuja toimintamalleja ja menetelmiä. Koordinaatioryhmä on laatinut suunnitelman, jonka tavoitteena on mallintaa ja kehittää alueelliset yhdenvertaiset ja tasalaatuiset nepsy-palvelut Tampereen viidelle

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

perhekeskusalueelle sekä Oriveden perhekeskusalueelle. Kokonaissuunnitelma on vielä keskeneräinen, mutta tavoitteena on, että syksyn 2022 aikana käynnistyvät alueelliset infotilaisuudet työntekijöille. Saumaton yhteistyö halutaan turvata myös jatkossa, kun sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueille.

Alueellista monialaista nepsy-mallia on pilotoitu kaakon perhekeskusalueelle vuodesta 2020. Pilottialue valikoitui asiakkaiden tarpeiden pohjalta. Osana pilottia Vuoreksen koulussa toteutettiin nepsy-malliluokka. Tavalliseen yleisopetukseen soveltuvan luokkatilan suunnittelussa otettiin huomioon myös nepsy-lasten tarpeet. Koululuokille on annettu myös konsultaatiota, jossa on arvioitu koko luokan toimintaa nepsy-näkökulmasta. Pilottialueen kirjastoihin Hervantaan ja Kaukajärvelle on perustettu nepsy-nurkat asiakkaille suunnatun tiedon jakamiseen. Lisäksi kaksi nepsy-valmentajaa jalkautuu joka toinen torstai iltapäivisin Hervannan kirjastoon kahden tunnin ajaksi. Palaute asiakkailta on ollut hyvää ja käytäntö jatkuu kesään 2022 asti. Jatkosta ei ole vielä tehty päätöstä. Yhteistyössä seurakunnan kanssa Kaukajärvellä alkaa vertaistukiryhmä, joissa kohderyhmänä vanhemmat, joilla itsellä tai heidän lapsillaan on nepsy-piirteitä. Kaikkiaan pilotista saadut kokemukset ovat olleet hyviä. Suunnitelma kehittämistyön tuloksien laajentamisesta muille perhekeskusalueille tehdään pilotin päättyessä kuluvan vuoden lopulla. Työtä tehdään ja kehitetään asiakkaiden tarpeista lähtien huomioiden alueelliset erot.

Ulla-Leena Alppi ym. ehdottavat, että vanhempainvalmennusta vahvistetaan tarjoamalla nepsy-tietoutta. Nykyisen perhevalmennuksen tavoitteena on valmentaa perhettä synnytykseen, imetykseen, lapsen hoitoon ja kasvatukseen sekä vanhemmuuteen. Lisäksi tavoitteena on vahvistaa vanhempien tietoja ja taitoja lapsen hoidosta, vanhemmuudesta, terveydestä ja terveystottumuksista. Valmennus sisältää näyttöön perustuvan ja tarvelähtöisen terveysneuvonnan lasta odottaville vanhemmille. Valmennus edistää sikiön ja raskaana olevan sekä hänen perheensä terveyttä, parisuhdetta sekä lapsen ja vanhemman välistä vuorovaikutusta. Perhevalmennus mahdollistaa vertaistuen ja edistää perheen keskinäistä vuorovaikutusta. Perhevalmennuksiin ei ole perusteltua lisätä erillistä nepsy-osiota, mutta neuvolapalveluissa tietoa aiheesta jaetaan muutoin asiakkaille. Jokainen perhe kohdataan neuvolassa ja tarpeet seulotaan, jotta asiakkaille tarjotaan tarpeita vastaavat palvelut. Tästä syystä on tärkeää, että resurssit mahdollistavat laadukkaan työskentelyn ja asiakkaan kiirettömän kohtaamisen. Erityisen tuen tarpeessa oleville järjestetään mahdollisuuksien mukaan lisäkäyntejä. Perheiden ja vanhempien tukena ja apuna on neuvolan lisäksi laaja joukko muitakin ammattilaisia eri palveluissa. Käytössä on myös vanhemmuuden tueksi eri ikäryhmät huomioiva Perhepolku-verkkokurssi sekä 4-vuotiaiden perheille tarpeen mukaisesti suunnattu Voimaperheet-hoito-ohjelma.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Vaikka nepsy-osaamisen vahvistamiseksi on tehty pitkäjänteistä kehittämistyötä, edelleen tarvitaan lisää resursseja sekä perus- että erityistason työskentelyyn. Asiakasnäkökulmasta haasteena oikea-aikaisuuden toteutuminen. On tärkeää, että pulmiin pystytään tarttumaan alkuvaiheessa, jotta asiat eivät pääse kriisiytymään. Vuodesta 2023 eteenpäin sosiaali- ja terveystalouden järjestämisvastuu siirtyy Pirkanmaan hyvinvointialueelle, jonka talousarviovalmisteluun on ilmoitettu tarve edelleen vahvistaa lasten ja nuorten perustason palveluja äitiys- ja lastenneuvolassa sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa. Perusteena lisästarpeelle on asiakasmäärän kasvun lisäksi erityisen tuen tarpeessa olevien asiakkaiden määrän lisääntyminen.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

Liitteet

1 Valtuustoaloite - Ulla-Leena Alppi ym.

Sivistys- ja kulttuurilautakunta, 16.08.2022, § 132

Valmistelijat / lisätiedot:

Maria Päivänen

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Lauri Savisaari, Johtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Ulla-Leena Alpin ym. valtuustoaloite ja siihen annettu sosiaali- ja terveyslautakunnan ja sivistys- ja kulttuurilautakunnan yhteinen lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Sosiaali- ja terveyslautakunnan 9.6.2022 (§ 85) kokouksessaan hyväksymä lausunto:

Valtuutetut Ulla-Leena Alppi ym. ovat jättäneet valtuustoaloitteen neuropsykiatrisia erityispiirteitä omaavien lasten ja heidän perheidensä tuen vahvistamisesta. Kuten valtuustoaloitteessakin kuvataan, neuropsykiatrisilla vaikeuksilla on moninaisia vaikutuksia lasten, nuorten ja heidän perheidensä elämään ja arjen sujuvuuteen. Oireiden kirjo vaihtelee lievistä vaikeisiin ja eri elämän vaiheissa ne voivat ilmetä eri tavalla. Tästä syystä lasten ja nuorten kanssa työskenteleviltä ammattilaisilta edellytetään valmiuksia tunnistaa tuen tarpeessa olevat mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Tämä edellyttää lasten ja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

nuorten kanssa työskenteleviltä ammattilaisilta riittävää perustietoutta nepsy-asioista. Osaamista ylläpidetään muun muassa koulutuksilla ja työn tueksi laadituilla ohjeilla.

Kun lapsesta tai nuoresta herää huoli, lähdetään yhdessä perheen kanssa kartoittamaan kokonaistilannetta ja mahdollisia syitä oireiluun. Selvittelyyn osallistuvat tahot valikoituvat lapsen tai nuoren elämäntilanteen mukaan huomioiden koko perheen tilanne. Tarpeen mukainen tuki, apu, hoito ja kuntoutus järjestetään moniammatillisesti eri palvelut yhteensovittaen ja vanhemmuutta vahvistaen. Työskentelyn lähtökohdaksi on asetettu kannustavuus sekä myönteisten voimavarojen huomioiminen.

Varhaiskasvatus, koulu tai oppilaitos järjestää lapselle tai nuorelle tarpeen mukaiset pedagogiset tukitoimet. Tampereen perusopetuksen toiminta perustuu koulupolkuihin, joissa yhtenäiskoulu ja sinne syöttävät alakoulut muodostavat toiminnallisen kokonaisuuden kouluissa. Kouluissa nepsy-valmennus on tukimuoto ja työtapana, jolla pyritään vahvistamaan arjen sujuvuutta tilanteissa, joissa neuropsykiatriset oireet ja toiminnanohjauksen vaikeudet aiheuttavat haittaa koulunkäyntiin. Oppilas- ja opiskeluhuoltopalvelut tukevat oppilaita, opiskelijoita, opettajia ja huoltajia. Tarpeen mukaisesti lapsi voidaan ohjata arviointiin ja tutkimuksiin oman ikäryhmänsä mukaisesti psykologipalveluihin. Lasten ja nuorten määräaikaistarkastukset toteutetaan iän mukaan joko lastenneuvolassa, koulu- tai opiskeluterveydenhuollossa. Lapsen kehitykseen tai perheen tilanteeseen liittyvien huolien vuoksi voidaan varata ylimääräinen käynti määräaikaistarkastusten välillä. 13–25-vuotiaat nuoret, jotka eivät ole koulu- tai opiskeluterveydenhuollon piirissä, voivat asioida nuorisoneuvolassa. Avun ja tuen saamiseksi perhe voi hakeutua itse tai ammattilaisten ohjaamana lapsiperheiden sosiaalipalvelujen piiriin ja tilanteen sitä edellyttäessä myös lastensuojeluun. Myös kasvatus- ja perheneuvolan asiakkaaksi voi hakeutua joko itse tai ammattilaisten ohjauksella. Tampereen kaupungin perusterveydenhuollon osana järjestettyihin erikoissairaanhoidon palveluihin, kuten lastenpsykiatriseen ja nuorisopsykiatrian arvioon ja hoitoon, tullaan aina lähetteellä. Tampereen yliopistolliseen sairaalaan lähetetään, mikäli sovitun hoidonpöytäkirjan mukaiset kriteerit täyttyvät.

Tampereella ammattilaisten tukena toimii neuropsykiatrisiin erityisvaikeuksiin erikoistunut Nepsy-tukitiimi, jolla on keskeinen rooli asiantuntijatiedon välittäjänä ja eri kohderyhmien kouluttajana. Tiimin työnkuvaa on muutettu ja sen työpanos kohdistetaan nykyään ensisijaisesti kentällä toimivien ammattilaisten tukemiseen suoran asiakastyön sijasta. Tampereella on jo useiden vuosien ajan koulutettu nepsy-valmentajia sekä muutoin lisätty ammattilaisten neuropsykiatrista osaamista, mikä on osaltaan mahdollistanut nepsy-tukitiimin työnkuvan muutoksen. Perustason nepsy-valmentajia on jo 135 ja vuosittain koulutetaan noin 24 uutta valmentajaa eri palveluihin ja eri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

ammattiryhmistä. Toukokuun aikana valmistuu jälleen 24 uutta valmentajaa ja seuraava koulutus käynnistyy syksyllä. Koulutukset jatkuvat myös hyvinvointialueelle siirtymisen jälkeen yhteistyössä kuntiin jäävien toimijoiden kanssa. Perusopetuksen vuosisuunnitelman yhtenä tavoitteena on vahvistaa koulujen nepsy-osaamista ja ratkaisukeskeistä työtettä. Perusopetuksessa on laadittu kolmivuotinen suunnitelma, jonka mukaisesti koulunkäynninohjaajia ja kouluvalmentajia koulutetaan nepsy-valmentajiksi (20 opiskelijaa per vuosi). Tällä hetkellä perusopetuksen nepsy-valmentajia on yhteensä noin 30.

Koulutetut nepsy-valmentajat toimivat alueilla lähellä asiakasta ja tekevät nepsy-konsultaatiota, -ohjausta ja -valmennusta sekä ovat matalalla kynnyksellä asiakkaiden ja alueen työntekijöiden tavoitettavissa. Nepsy-tukitiimi tukee alueen nepsy-valmentajia oman alueen nepsy-palveluiden jalkauttamisessa, kehittämisessä ja toteuttamisessa. Tukitiimi toimii tarvittaessa nepsy-valmentajan työparina. Myös asiakkaat voivat konsultoida nepsy-tukitiimiä.

Kuten edellä on kuvattu, lasten, nuorten ja heidän perheidensä tueksi on järjestetty laaja kirjo eri ammattiryhmien tarjoamia palveluja. Jotta kokonaisuus on toimiva, eri toimijoiden välillä tehdään jatkuvasti yhteistyötä, ja yhteensovittavalle johtamiselle on luotu rakenteita. Tampereen kaupungin nepsy-työn koordinoinnista, suunnittelusta ja ohjaamisesta vastaa monialainen koordinaatioryhmä. Koordinaatioryhmällä on kokonaisnäkemys palvelujen tarpeesta ja niiden alueellisesta jakautumisesta sekä siitä, miten tarpeisiin on suunniteltu vastattavan. Palvelujen järjestämisessä käytetään yhteisesti priorisoituja vaikuttavuuteen perustuvia ja kokemusten kautta hyväksi todettuja toimintamalleja ja menetelmiä. Koordinaatioryhmä on laatinut suunnitelman, jonka tavoitteena on mallintaa ja kehittää alueelliset yhdenvertaiset ja tasalaatuiset nepsy-palvelut Tampereen viidelle perhekeskusalueelle sekä Oriveden perhekeskusalueelle. Kokonaissuunnitelma on vielä keskeneräinen, mutta tavoitteena on, että syksyn 2022 aikana käynnistyvät alueelliset infotilaisuudet työntekijöille. Saumaton yhteistyö halutaan turvata myös jatkossa, kun sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueille.

Alueellista monialaista nepsy-mallia on pilotoitu kaakon perhekeskusalueelle vuodesta 2020. Pilottialue valikoitui asiakkaiden tarpeiden pohjalta. Osana pilottia Vuoreksen koulussa toteutettiin nepsy-malliluokka. Tavalliseen yleisopetukseen soveltuvan luokkatilan suunnittelussa otettiin huomioon myös nepsy-lasten tarpeet. Koululuokille on annettu myös konsultaatiota, jossa on arvioitu koko luokan toimintaa nepsy-näkökulmasta. Pilottialueen kirjastoihin Hervantaan ja Kaukajärvelle on perustettu nepsy-nurkat asiakkaille suunnatun tiedon jakamiseen. Lisäksi kaksi nepsy-valmentajaa jalkautuu joka toinen torstai iltapäivisin Hervannan kirjastoon kahden tunnin ajaksi. Palaute asiakkailta on ollut hyvää ja käytäntö jatkuu kesään 2022 asti. Jatkosta ei ole vielä tehty päätöstä. Yhteistyössä seurakunnan kanssa

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kaukajärvellä alkaa vertaistukiryhmä, joissa kohderyhmänä vanhemmat, joilla itsellä tai heidän lapsillaan on nepsy-piirteitä. Kaikkiaan pilotista saadut kokemukset ovat olleet hyviä. Suunnitelma kehittämistyön tuloksien laajentamisesta muille perhekeskusalueille tehdään pilotin päättyessä kuluvan vuoden lopulla. Työtä tehdään ja kehitetään asiakkaiden tarpeista lähtien huomioiden alueelliset erot.

Ulla-Leena Alppi ym. ehdottavat, että vanhempainvalmennusta vahvistetaan tarjoamalla nepsy-tietoutta. Nykyisen perhevalmennuksen tavoitteena on valmentaa perhettä synnytykseen, imetykseen, lapsen hoitoon ja kasvatukseen sekä vanhemmuuteen. Lisäksi tavoitteena on vahvistaa vanhempien tietoja ja taitoja lapsen hoidosta, vanhemmuudesta, terveydestä ja terveystottumuksista. Valmennus sisältää näyttöön perustuvan ja tarvelähtöisen terveysneuvonnan lasta odottaville vanhemmille. Valmennus edistää sikiön ja raskaana olevan sekä hänen perheensä terveyttä, parisuhdetta sekä lapsen ja vanhemman välistä vuorovaikutusta. Perhevalmennus mahdollistaa vertaistuen ja edistää perheen keskinäistä vuorovaikutusta. Perhevalmennuksiin ei ole perusteltua lisätä erillistä nepsy-osiota, mutta neuvolapalveluissa tietoa aiheesta jaetaan muutoin asiakkaille. Jokainen perhe kohdataan neuvolassa ja tarpeet seulotaan, jotta asiakkaille tarjotaan tarpeita vastaavat palvelut. Tästä syystä on tärkeää, että resurssit mahdollistavat laadukkaan työskentelyn ja asiakkaan kiirettömän kohtaamisen. Erityisen tuen tarpeessa oleville järjestetään mahdollisuuksien mukaan lisäkäyntejä. Perheiden ja vanhempien tukena ja apuna on neuvolan lisäksi laaja joukko muitakin ammattilaisia eri palveluissa. Käytössä on myös vanhemmuuden tueksi eri ikäryhmät huomioiva Perhepolku-verkkokurssi sekä 4-vuotiaiden perheille tarpeen mukaisesti suunnattu Voimaperheet-hoito-ohjelma.

Vaikka nepsy-osaamisen vahvistamiseksi on tehty pitkäjänteistä kehittämistyötä, edelleen tarvitaan lisää resursseja sekä perus- että erityistason työskentelyyn. Asiakasnäkökulmasta haasteena oikea-aikaisuuden toteutuminen. On tärkeää, että pulmiin pystytään tarttumaan alkuvaiheessa, jotta asiat eivät pääse kriisiytymään. Vuodesta 2023 eteenpäin sosiaali- ja terveystalouden palvelujen järjestämisvastuu siirtyy Pirkanmaan hyvinvointialueelle, jonka talousarviovalmisteluun on ilmoitettu tarve edelleen vahvistaa lasten ja nuorten perustason palveluja äitiys- ja lastenneuvolassa sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa. Perusteena lisäystarpeelle on asiakasmäärän kasvun lisäksi erityisen tuen tarpeessa olevien asiakkaiden määrän lisääntyminen.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

Liitteet

1 Valtuustoaloite - Ulla-Leena Alppi ym.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Muutoksenhakukielto

§334

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)